

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători–Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Elena Covalenco și Nicolae Gordilă,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valentina Costăș și de reprezentantul părții vătămate Radion Crangaci, avocatul Ion Gherțescu împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 iunie 2013 în cauza penală în privința lui

Jidacevschi Anatolie Anatoli, născut la 25 iulie 1990, originar și domiciliat în s. Cupcini, r-nul Edineț, str. Livezilor 8 ap. 53;

Cerepita Grigori Valerii, născut la 14 iulie 1986, originar și domiciliat în s. Cupcini, r-nul Edineț, str. Negruzzi 9;

Turcan Igor Valeri, născut la 09 septembrie 1987, originar și domiciliat în s. Cupcini, r-nul Edineț, str. Livezilor 22 ap. 6;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 12.07.2010 - 12.01.2012 (prima instanță)***
- 2. 23.02.2012 – 05.06.2013 (instanța de apel)***
- 3. 24.09.2013 – 10.12.2013 (instanța de recurs ordinar);***

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul –Crijanovschi Sergiu și reprezentantul părții vătămate Crangaci Radion, avocatul Gherțescu Ion, care au solicitat admiterea recursurilor declarate.

Avocații- Cebotari Pavel, Cojocarui Vladimir și Gorencu Cornelia, care au solicitat respingerea recursurilor declarate;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 12 ianuarie 2012, Jidacevschi Anatolie, Cerepita Grigori și Țurcan Igor au fost achitați de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b) și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală le-a fost înaintată învinuirea lui Jidacevschi Anatolie, Cerepita Grigori și Țurcan Igor pentru faptul că ei, la data de 22 mai 2010, pe la orele 03:00, aflându-se în marginea or. Cupcini, Edineț, str. Chișinăului, pe traseul Brest-Chișinău-Odesa, fiind în stare de ebrietate, acționând printr-o înțelegere prealabilă și încălcând grosolan ordinea publică, printr-o exprimare vădită a lipsei de respect față de societate, fără nici un motiv, din intenții huliganice, i-au maltratată pe Crangaci Radion, Tcaciuc Andrei, Axentii Evghenii și Moraru Ion, cauzându-i ultimului vătămări corporale ușoare, cu dereglarea sănătății pe un termen de pînă la 21 zile.

Tot ei, continuându-și activitatea sa criminală, avînd intenția de profit, cu scopul de a sustrage bunurile altei persoane, aflându-se în marginea or. Cupcini, Edineț, str. Chișinăului, pe traseul Brest-Chișinău-Odesa, fiind în stare de ebrietate, acționând printr-o înțelegere prealabilă, l-au maltratată pe Crangaci Radion, apoi au sustras în mod deschis de la acesta suma de 130 lei, cauzându-i vătămări corporale medii, după criteriul duratei dereglării sănătății pe un termen de mai mult de 21 zile.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de:

- procuror, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri de condamnare a inculpaților pe întreg volumul de învinuire.

În motivarea apelului, procurorul a invocat faptul aprecierii eronate, de către prima instanță, a probelor administrate în cauza dată, punînd neîntemeiat la baza sentinței de achitare declarațiile inculpaților, care contravin celor ale părților vătămate și bazei probante administrate pe caz.

La fel, a fost invocată interpretarea eronată a calificativului „loc public”, întrucît locul în care s-a comis fapta, prin natura și destinația sa, este întotdeauna accesibil publicului, indiferent de lipsa altor persoane, fapt conștientizat de către inculpați.

Obiectul juridic al infracțiunii de huliganism îl constituie ordinea publică, iar acțiunile inculpaților erau îndreptate spre încălcarea ei, manifestate printr-un comportament grosolan și demonstrativ, care formează componența de huliganism.

În ce privește violența aplicată față de părțile vătămate, atît la comiterea huliganismului, cît și a tîlhăriei, ea a fost dovedită prin rapoartele de expertiză medico-legale nr. 76 și 230, ce erau în coraborare cu restul probelor, astfel că însușirea banilor de la Crangaci Radion cu cauzarea intenționată a vătămarilor corporale medii, găsindu-și deplina confirmare prin probele administrate.

Totodată, acuzarea a solicitat aprecierea concluziei medicale din raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 290 în coraborare cu alte date obiective a cauzei, fără a-i acorda o prioritate preferențială.

Astfel, autorul apelului a solicitat condamnarea inculpaților în baza art. 188 alin. (2) lit. b) Cod penal la 6 ani închisoare și pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la

1 și 6 luni închisoare, cu aplicarea dispozițiilor art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor numite, cu stabilirea unei pedepse definitive, fiecărui, câte 6 ani și 6 luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, fiind admisă în principiu și acțiunea civilă, soluționarea ei lăsându-se în ordinea procedurii civile;

- reprezentantul părții vătămate Crangaci Radion, avocatul Guzun Vladimir, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpaților, pe ambele capete de învinuire, considerînd că motivarea soluției contrazice dispozitivul ei, deoarece, în opinia sa instanța, în conținutul sentinței adoptate, a reținut cumulul de probe ce au demonstrat cu certitudine vinovăția inculpaților, însă în final a dispus achitarea acestora din motiv că nu au comis faptele incriminate lor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 iunie 2013, au fost admise parțial apelurile procurorului și al avocatului Guzun Vladimir, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Jidacevschi Anatolie, Cerepita Grigori și Țurcan Igor au fost condamnați:

- în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) Cod penal la amendă în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie 10 000 (zece mii) lei, pentru fiecare;

- în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 400 unități convenționale, ceea ce constituie 8 000 (opt mii) lei, pentru fiecare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, li s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, ceea ce constituie 12 000 (douăsprezece mii) lei, pentru fiecare.

Acțiunea civilă privind recuperarea prejudiciului material și moral, a fost admisă parțial, încasându-se în mod solidar de la Jidacevschi Anatolie, Cerepita Grigori și Țurcan Igor în beneficiul părții vătămate Crangaci Radion, prejudiciul material în mărime de 716 (șapte sute șaisprezece) lei, 50 bani, cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 5 200 (cinci mii două sute) lei și cel moral în sumă de 5 000 (cinci mii) lei.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, încadrînd acțiunile inculpaților, Colegiul penal a constatat intenția directă, ca element al laturii subiective și complicitatea simplă cu care au acționat inculpații la realizarea laturii obiective a celor două componente de infracțiune.

În susținerea acestei concluzii, Colegiul a indicat că acțiunile inculpaților întreprinse în noaptea spre 22 mai 2010 față de cele patru părți vătămate Crîngaci Radion, Tcaciuc Andrei, Axentii Evghenii și Moraru Ion sunt integral cuprinse în componența "huliganismului", adică încălcarea grosolană a ordinii publice, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor, fiindcă din declarațiile acestora a rezultat că inculpații i-au agresat fără nici un temei, în timp ce ei se reîntorceau spre căminul școlii, necreînd careva obstacole pentru circulația rutieră. Astfel, comportamentul agresiv și obraznic, manifestat de către inculpați, a fost îndreptat spre maltratarea, în lipsa oricărui motiv, a victimelor, cu cauzarea lui Ion Moraru a vătămărilor corporale ușoare cu dereglarea a sănătății de scurtă durată, urmat de comiterea jafului, prin

aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea lui Radion Crangaci, în scopul însușirii și cu însușirea de la el a banilor în sumă de 130 lei.

În această ordine de idei, Colegiul a conchis că prima instanță a constatat incorect împrejurările de fapt ale cauzei, ce au importanță pentru justa soluționare a acesteia.

4.2. Pentru pronunțarea deciziei, instanța de apel a constatat că, Jidacevschi Anatolie, Cerepita Grigori și Țurcan Igor, la data de 22 mai 2010, pe la orele 03:00, aflându-se pe str. Chișinăului ce se află la periferia or. Cupcini, Edineț, pe traseul Brest - Chișinău - Odesa, fiind în stare de ebrietate alcoolică, acționând printr-o înțelegere prealabilă și încălcând grosolan ordinea publică, printr-o exprimare vădită a lipsei de respect față de societate, fără nici un motiv, din intenții huliganice, i-au maltratat pe Crangaci Radion, Tcaciuc Andrei, Axentii Evghenii și Moraru Ion, cauzându-i ultimului vătămări corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Tot ei, la data de 22 mai 2010, pe la orele 03:00, pe str. Chișinăului ce se află la periferia or. Cupcini, Edineț, pe traseul Brest - Chișinău - Odesa, prin maltratarea lui Crangaci Radion cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului în scopul însușirii bunurilor materiale, cu cauzarea, potrivit raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 230 din 23 iunie- 14 septembrie 2011, a leziunilor corporale, fără a cauza prejudiciu sănătății, au sustras de la el în mod deschis bani în sumă de 130 lei.

5. Împotriva deciziei nominalizate au declarat recursuri ordinare:

- procurorul, care solicită casarea parțială a acesteia în partea recalificării acțiunilor inculpaților în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) Cod penal, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, întrucât instanța de recurs nu poate agrava situația inculpaților în urma rejudecării cauzei.

Recurentul, invocând ca temeiuri de declarare a recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, menționează faptul că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, iar faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Autorul recursului consideră greșită reîncadrarea acțiunilor inculpaților în baza art. 187 alin. 2) lit. b), e) Cod penal, instanța de apel punînd la baza deciziei sale raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 230 din 23 iunie 2011-14 septembrie 2011, conform căruia la Crangaci Radion au fost constatate leziuni corporale, fără cauzarea prejudiciului sănătății. Raportul menționat însă urma să fie apreciat critic deoarece expertiza medico-legală a fost efectuată fără examinarea părții vătămate.

Astfel, chestiunea despre prezența în acțiunile persoanei a componentei de jaf, tâlhărie sau șantaj în cazurile în care, sustragerea este însoțită de amenințarea aplicării violenței urmează a fi soluționată, ținînd cont de toate circumstanțele cauzei: caracterul amenințării, obiectele sau arma cu care amenință infractorul, locul, timpul săvîrșirii infracțiunii și numărul infractorilor.

Totodată, pedeapsa aplicată inculpaților, conform art. 187 alin. 2 lit. b), e) Cod penal, este ilegală, fiind contrară sancțiunii articolului dat și prea blândă în raport cu cele săvârșite;

- reprezentantul părții vătămate Crangaci Radion, avocatul Gherțescu Ion, care, doar menționând ca temei de declarare a recursului- art. 427 Cod de procedură penală, însă nespecificând care temei îl invocă, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpaților să le fie aplicată o pedeapsă privativă de libertate și să fie admisă acțiunea civilă a părții vătămate privind încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime totală de 86 508, 82 lei.

6. Judecând recursurile ordinare declarate, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Procurorul a invocat ca temeiuri de declarare a recursului ordinar- pct. pct. 6), 10) și 12) alin.(1) al art. 427 Cod de procedură penală, însă Colegiul penal lărgit menționează că din conținutul recursurilor declarate, aplicabile în speța dată sunt temeiurile prevăzute de art. 427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, conform cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În conformitate cu prevederile art.436 alin.(1) Cod de procedură penală, procedura de rejudecare a cauzei, după casarea hotărârii în recurs, se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei.

Conform alin.(2) al aceluiași articol, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

Instanța de apel, în decizia sa din 05 iunie 2013 corect a încadrat acțiunile inculpaților în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) Cod penal- *jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane săvârșită de mai multe persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate*, cât și în baza 287 alin. (2) lit. b) Cod penal- *huliganism, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârșite de mai multe persoane*, astfel, nu poate fi reținut argumentul procurorului precum că instanța de apel neîntemeiat a pus la baza concluziilor sale raportul de expertiză medico-legală nr.230 din 23 iunie 2011-14 septembrie 2011 deoarece expertiză menționată a fost efectuată în comisie și coroborează cu celelalte probe existente la materialele cauzei.

Însă, instanța de apel, constatînd vinovăția inculpaților Jidacevschi Anatolie, Cerepita Grigori și Țurcan Igor în comiterea infracțiunii de jaf, la stabilirea măsurii de pedeapsă inculpaților, nu a ținut cont de prevederile art. 75 alin.(1) Cod penal, numindu-le acestora, cîte o pedeapsă ilegală.

Conform prevederilor art. 75 Cod penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.*

Potrivit legislației penale, sancțiunea art. 187 alin. (2) lit. b), e) Cod penal prevede ca pedeapsă- închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale, iar sancțiunea art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal- amendă în mărime de la 400 la 1000 unități convenționale sau închisoare de pînă la 5 ani.

Astfel, avînd în vedere cele menționate, instanța de recurs constată că instanța de apel, contrar prevederilor legale, incorect a individualizat măsura de pedeapsă stabilită inculpaților în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) Cod penal, numindu-le acestora cîte o pedeapsă sub formă de amendă, cu toate că sancțiunea articolului dat prevede ca pedeapsă principală- închisoare de la 5 la 7 ani.

La fel, Colegiul penal lărgit reiterează că instanța de apel, în partea descriptivă a deciziei, expunîndu-se asupra acțiunii civile inițiate în procesul penal de către partea vătămată, referitor la încasarea prejudiciului material legat de tratament în mărime de 21 000 lei, considerînd că *«cheltuielile suportate de către R. Crangaci nu se confirmă prin datele obiective anexate în dosar, fiind prezentate doar niște copii a rețetelor și a rezultatelor unor investigații medicale, care pe lîngă faptul că nu confirmă suportarea în legătură cu aceasta a careva cheltuieli materiale, sunt de o calitate joasă, ce nu pot fi deslușite și nici nu se află în legătură cauzală cu vătămările corporale reținute la el, ca rezultat al acțiunilor criminale întreprinse de inculpați»*, considerînd că acestea nu pot fi acceptate și **urmează a fi soluționate în ordinea procedurii civile**, incorect, contrar prevederilor pct.1) al art. 397 Cod de procedură penală, în dispozitivul deciziei sale, nu s-a expus în această parte.

Prin urmare, modalitatea de motivare a concluziei privind aplicarea pedepsei și soluționarea acțiunii civile, denotă faptul că instanța de apel a comis erori de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, care nu pot fi corectate de instanța de recurs deoarece soluționarea acestora ține de desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanța de apel, care conform art.414 Cod de procedură penală, trebuie să judece apelurile din punct de vedere a stării de fapt și de drept, deci a legalității și temeiniciei sentinței atacate.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să țină seama de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

Concomitent, instanța de recurs menționează că la rejudecarea cauzei, instanța de apel, ținând cont de soluția sa în ceea ce privește expunerea asupra prejudiciului material, se va expune și asupra prejudiciului moral cauzat părții vătămate, cheltuielilor de transport și cele pentru acordarea asistenței juridice.

Astfel, în procesul rejudecării cauzei, instanța urmează să țină cont de argumentele formulate în apeluri și cele expuse în prezenta decizie, să înlăture erorile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. Reieșind din cele expuse, în conformitate cu art. 435 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valentina Coștaș și de reprezentantul părții vătămate Radion Crangaci, avocatul Ion Gherțescu.

Casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 05 iunie 2013, în cauza penală în privința lui **Jidacevschi Anatolie Anatoli, Cerepita Grigori Valerii și Țurcan Igor Valeri**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecători.

Decizia nu este supusă căilor de atac, pronunțată în ședință publică la data de 26 decembrie 2013.

Președinte	semnătura	Petru Ursache
Judecători	semnătura	Ghenadie Nicolaev
	semnătura	Vladimir Timofti
	semnătura	Elena Covalenco
	semnătura	Nicolae Gordilă

Copia corespunde originalului
Judecător

Ghenadie Nicolaev

